

Vánoční tradice

6. prosinec - Sv. Mikuláš

Narodil se v lykijském městě Pataře kolem roku 250 v rodině zbožných křesťanů. Po smrti rodičů rozdal část majetku chudým. Legenda vypráví, že se v té době dostal jistý muž do takových dluhů, že mu zbývalo jediné - prodat své tři dcery do nevěstince. Když se o tom dozvěděl sv. Mikuláš, vrazil otevřeným oknem do ložnice dívek tři noci za sebou peníze, jimiž jejich otec nejen splatil dluhy, ale ještě zbylo na věno. Svatý Mikuláš se záhy stal jedním z nejuctívanějších světců východní církve. Svátek sv. Mikuláše se od středověku spojoval s vírou v bohatství. V souvislosti s tímto svátkem se dříve konaly mikulášské trhy. Na nich se prodávalo rozličné pečivo, figurky a jiné drobné hračky, typické právě pro tuto dobu. Mikulášské pečivo z marcipánového těsta zpodobňovalo Mikuláše, čerta, mimino a jiné postavy, zvířátka - kuře, ptáčka, kohouta, jelena, ještěrku, hada i rozmanité propletence a věnečky.

13. prosinec - Sv. Lucie

Narodila se ve 3. století v sicilských Syrakusách v rodině zámožných křesťanů. Po otcově smrti její matka sjednala sňatek s bohatým pohanským mladíkem. Lucie sňatek odmítla a požádala matku, aby jí předala věno, které hodlala rozdat chudým. Matka si však chtěla díl jmění ponechat a teprve po smrti ho odkázat na dobročinné účely, ale sv. Lucie ji pokárala, že kdo dává Bohu jen to, co nemůže vzít na věčnost, nemá před Bohem z takového daru zásluhy. Když se Luciin nápadník dozvěděl, že rozdala všecek majetek, obžaloval ji u soudu jako křesťanku. Soudce jí přikázal obětovat pohanským bohům, ale dívka odmítla. Proto nařídil odvléci ji do nevěstince, ale sv. Lucie stála jako přirostlá k zemi a nebylo v silách biřiců pohnout s ní. Kat, který byl přítomen, se rozeznil a vrazil sv. Lucii dýku do hrdla (stalo se roku 304). Sv. Lucie je uctívána jako patronka švadlen a kočíků, český lid ji v minulosti považoval za ochránkyni před čarodějnicemi. Sv. Lucie byla také ochránkyní před očnými nemocemi. Podle legendy si vyrvala oči, které probudily zájem a lásku pohanského záletníka a poslala mu je na míse na důkaz pevnosti své víry.

24. prosinec - Štědrý den

Štědrý den souvisel těsně s následujícím svátkem - Božím hodem vánočním, dnem narození Ježíška. Liturgicky se Štědrý den označuje jako vigilie, tedy předvečer slavnosti. Byl dnem postu a přípravy, doprovázený řadou lidových zvyků, od rozmanitých pověr až po poetické obyčeje, které zlidšťují liturgickou podobu vánoc. Dnes už postním dnem není. Během dne se dříve měl dodržovat přísný půst, rodiče slibovali dětem, že uvidí večer zlaté prasátko, pokud půst dodrží. Také je strašili, že Perchta rozpáře ty, kteří se nepostili. V některých krajích obcházela večer domácnosti děvčata oblečená do bílých šatů, někdy celá zahalená velkou bílou plachetkou. V ruce držela metlu, někdy velký dřevěný nůž, jímž naznačovala párání břicha. Adventní půst končil o Štědrém večeru s východem první hvězdy. Teprve tehdy zasedala rodina ke slavnostní večeři, posadit se však směla, až hospodyně oznámila, že má vše připraveno. Lidé věřili, že počet sedících u štedrovečerního stolu nesmí být lichý, proto předem zvali hosty, aby se tomuto nebezpečí vyhnuli. Před večeří se společně pomodlili, děkovali za vše dobré předchozího roku a prosili za požehnání do roku příštího. Časté bylo přání, aby se všichni stolovníci opět spolu sešli u příští štedrovečerní tabule. Večeře měla obvykle několik chodů; tradiční česká vánoční jídla byla jiná, než jaká známe dnes. Objevoval se kuba, muzika, pukance s mákem a medem, hrachová nebo čočková polévka, hubník (nákyp s houbami) a řada dalších; někdy se také jedla ryba, ale oblíbená příliš nebyla, protože v 16. a 17. století platila za postní jídlo. Teprve v 19. století se kapr stal pokrmem vánočních tabulí.

Zdobení vánočního stromku je zvykem velmi mladým. Prvá zmínka o vánočním stromku zdobeném ovocem, sladkostmi a papírovými květinami, postaveném ve světnici, pochází z roku 1570 z brémské kroniky. Počátkem 19. století se objevuje v českých zemích. Se Štědrým dnem byla vždy spojena nadílka. Řemeslníční tovaryši připravovali dárky pro své mistry, kteří je za to dobře pohostili. Čeledě dostávala výslužku od hospodáře, dárky si navzájem nadělovali příbuzní, přátelé a dostávaly je pochopitelně také děti.

Tříkrálová sbírka 2001

Milí přátelé, dovoluujeme si Vás požádat o spoluúčast na charitativní akci Tříkrálová sbírka 2001, která proběhne počátkem roku 2001 na území celé České republiky.

Ve dnech od 5. a 6. ledna Vás navštíví v domácnosti či na pracovišti nebo potká na ulici skupina Tří králů s koledou a s prosbou o příspěvek do pokladničky. Tříkrálová sbírka je zaměřena na pomoc rodinám a lidem v nouzi u nás i v zahraničí a na podporu charitního díla. Sdružení Česká katolická charita děkuje všem, kteří prostřednictvím této akce přijmete podíl na práci ve prospěch slabých a trpících. U nás bude příslušná část výtěžku sbírky věnována na činnosti Hospice Anežky České v Červeném Kostelci.

Sbírka je chráněna proti zneužití. Na vyžádání předloží koledníci průkaz a informační leták. Pokladničky budou zapečetěny. Jejich rozpečetění se bude provádět po ukončení sbírky za účasti pracovníka Obecního úřadu v Malých Svatoňovicích.

Za pochopení a podporu Vám děkují pracovníci Hospice Anežky České a skupinky Tří králů, které zajišťuje Klub důchodců a děti.

Obecní úřad v Malých Svatoňovicích
pořádá výstavu

VÁNOCE U STUDÁNKY

18.12.2000 – 1.1.2001

(otevřeno denně mimo 24.12., 31.12. odpoledne a 1.1. dopoledne)

9.00 – 12.00 a 13.30 – 16.30 hodin

malý sál kulturního klubu v Malých Svatoňovicích

Vstupné: děti 5,- Kč, ostatní 10,- Kč

Na výstavě je možno zakoupit drobné předměty z keramiky, perníčky, kalendáře Markéty Vránové na rok 2001 a další drobnosti.

Těšíme se na Vaši návštěvu

Vážení spoluobčané,

přejeme Vám krásné a klidné vánoční svátky. Užijte si sváteční chvíle v kruhu rodiny, mezi přáteli, oddechněte si, užijte si atmosféru domova.

Do nového roku hodně zdraví, štěstí a lásky mezi lidmi.

Pracovníci obecního úřadu a redakční rada

Eva Hylmarová

Změny v poskytování lékařské služby první pomoci

Informace pro občany Úpicka

S účinností od 2. ledna 2001 vstoupí v platnost organizační změna v poskytování lékařské služby první pomoci (LSPP) pro občany Úpicka. Od tohoto data přestane být v tomto středisku LSPP zajišťována a tuto službu převezme v celém rozsahu LSPP v Trutnově.

Jak již byli občané v dané lokalitě při předchozích úpravách informováni, péče o dospělé pacienty je zajištěna na telefonním čísle (0439)830 100 (Na Struze 30/16) v době od 17.00 do 7.00 hod. následujícího dne ve všední dny, o sobotách, nedělích a o svátcích nepřetržitě od 7.00 do 7.00 hod. následujícího dne. Pokud je však žadatelem o pomoc dítě, bude služba zajištěna na LSPP pro děti na telefonním čísle (0439)866 111 (dětské oddělení Státní oblastní nemocnice Trutnov, M.Gorkého 8). Pro dětské pacienty zajišťuje lékař poskytnutí zdravotní péče pouze pro příchozí a dovezené pacienty, nezajišťuje tedy návštěvní službu. Proto pro žadatele o ošetření dítěte existují v podstatě dvě možnosti. Buď zajistit vlastní dopravu do Trutnova, nebo objednat si sanitní vůz pro nemocné dítě s doprovodem přes dispečink v Trutnově. Sanitní vůz pak lze objednat na dispečinku na čísle (0439)741 921.

Žádost dospělého občana o ošetření bude na LSPP v Trutnově vyhodnocena a podle závažnosti případu bude zajištěn transport bez lékaře nebo návštěvní služba s lékařem LSPP. Pro akutní indikované případy zajistí péči vůz rychlé lékařské pomoci s kompletní posádkou.

Tísňové volání na linku 155 zůstává pro občany dotčeného regionu beze změny. V případě, že je o pomoc voláno z mobilního telefonu, žádost automaticky přebírá ústředna v Hradci Králové, která zpětně přepojuje žadatele do konkrétního regionu, kde je nutno veškeré potřebné informace o stavu pacienta a místě jeho pobytu znovu zopakovat.

Tímto opatřením, které pochopitelně občané v prvotní fázi nenesou příliš příznivě, je sledováno přerozdělení finančních prostředků do zvýšené kvality vozového parku, spojové techniky a hmotného ocenění vysoce kvalifikovaného lékařského a středního zdravotnického personálu. Nejde tedy v žádném případě o odliv finančních prostředků do jiných oblastí. Těmito změnami naopak dojde k posílení systému, čímž chceme docílit vytvoření vyšší úrovně přednemocniční péče, která odpovídá moderním evropským trendům. Nejde pouze o převoz pacienta, nýbrž o možnost okamžitého poskytování vysoce finančně náročné a odborné péče již přímo ve voze a ušetření drahocenného času, který mnohdy o lidském životě, případně i o plnohodnotném návratu k normálnímu životu, rozhoduje. Protože dostupnost této oblasti z Trutnova není složitá a navíc v lokalitě Úpicka pracuje i Báňská záchranná služba z Odolova, nemělo by dojít k problémům v poskytování této služby.

Ordinační doba během vánočních a novoročních svátků stomatologické oddělení MUDr. Millerová

od 19.12. do 22.12.2000 dovolená - bolesti a neodkladné případy ošetří dr. Moníková - Rtně v Podkrkonoší.

24.12.2000 LSPP 8-11.00 hod. - MUDr. Millerová Malé Svatoňovice - 886 384

25.12.2000 LSPP 8-11.00 hod. - MUDr. Žďárská Úpice - tel. 781 401

26.12.2000 LSPP 8-11.00 hod. - MUDr. Moníková Rtně v Podkrkonoší - tel. 888 104

27.12.2000 ordinuje pouze MUDr. Sojka - Úpice - tel. 781 400

28.12.2000 ordinuje pouze MUDr. Žďárská - Úpice

29.12.2000 ordinuje pouze MUDr. Henychová - Úpice - tel. 881 444

30.12.2000 LSPP 8-11.00 hod. - MUDr. Jirásková - Úpice - tel. 781 426

31.12.2000 LSPP 8-11.00 hod. - MUDr. Jirásková Úpice

1.1.2001 LSPP 8-11.00 hod. - MUDr. Sojka Úpice

2.1.2001 LSPP 8-11.00 hod. - MUDr. Moníková Rtně v Podkrkonoší

Limní radost
Martina Franzeová
4. tř

Havěli jsme sněhuláka
na zahradě za domem.
Povedl se, líbí se nám,
jak jsem ráda, že ho mám.

Podzim v základní škole

Během letošního podzimu proběhly na naší škole některé zajímavé akce, se kterými bychom Vás chtěli seznámit. V souvislosti s výběrem povolání se žáci 8. a 9. třídy zúčastnili besedy na Úřadě práce v Trutnově. Přínosem pro ně byla jistě i prohlídka textilního závodu Schlafhorst v Červeném Kostelci. Exkurze ve sklárnách v Harrachově byla spojena s návštěvou Krkonošského muzea ve Vrchlabí. Pro nejstarší žáky byla určena beseda kurátorky OÚ v Trutnově o trestní odpovědnosti mladistvých. Zajímavá pro děti byla také přednáška pana Vlasáka o jeho cestování na kole po Islandě.

V oblasti kulturní se děti zúčastnily výchovného koncertu v Úpici, filmové pohádky, divadelního představení Járy Cimrmana a zhlédly školní vystoupení ve Rtni v Podkrkonoší a ve Velkých Svatoňovicích. I nám se podařilo nacvičit Školní akademii a vánoční besídku k otevření výstavy u Studánky. Již nyní jsme zahájili přípravu další kulturní akce, a to tradičního ŠKOLNÍHO PLESU, který se uskuteční v sobotu 17. února 2001 v kulturním klubu. Finanční prostředky z těchto akcí bychom chtěli využít na nákup hrnčířského kruhu do výtvarného kroužku, který se těší velkému zájmu dětí.

Pro zpestření volného času dětí jsme uspořádali výlet do bazény v Trutnově. Možnosti dopravy autobusem do bazény s pedagogickým dozorem využily děti z 1. i 2. stupně. Zajímavá pro ně byla i návštěva kluziště s umělým ledem v Hronově, kde jsme měli rezervovanou

plochu pouze pro naši školu. Tyto výlety bychom chtěli organizovat i v příštím roce.

Také v podzimním období jsme se zúčastnili několika sportovních akcí. Mladší děti z 1. stupně si zazávodily v běhu na Memoriálu K. Lelkové v Trutnově. Atraktivní pro ně byly jistě i závody ve sportovním lezení v Trutnově, kterých se zúčastnilo 19 dětí. Mezi chlapci si nejlépe vedl P. Štěpán a mezi dívkami J. Schickerová. V říjnu pořádala naše škola okrskové kolo v sálové kopané. Po delší odmlce se opět zviditelnili naši mladší žáci, když obsadili pěkné 3. místo, M. Kolářik se stal zároveň nejlepším střelcem turnaje. Úspěšní byli naši žáci i v okrskovém kole ve stolním tenise. V kategorii starších žákyň obsadila D. Wolfová 1. místo a V. Méryová 3. místo. Mladší žákyně D. Prokopová skončila druhá a J. Drlička mezi mladšími žáky čtvrtý.

Dovolujeme si poděkovat za další sponzorské příspěvky firmám NYPRO–hutní prodej, PROTHEUS a manželům Zachovým. Jejich příspěvky budou využity na doplnění audiální techniky v jazykové učebně a ke zdokonalení výpočetní techniky v učebně informatiky. Velice si vážíme každé pomoci, kterou získáváme na naši činnost.

Do nového roku 2001 přejeme všem spoluobčanům pevné zdraví, hodně štěstí a spokojenosti.

Dagmar Kostecká - řed. ZŠ

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Životní jubilea v listopadu a prosinci slaví:

v Malých Svatoňovicích:

Sofilkanč Michal	81	Schmiedová Věra	75
Havlík Stanislav	86	Čížek Jaroslav	75
Havlíková Anna	86	Hebelková Anežka	75
Orsák Jiří	55	Havlová Blanka	60
Capranica Karel	60		
Hylmarová Věra	70	v Petrovicích:	
Čvančarová Růžena	81	Nehybová Soňa	70
Šrůtková Veronika	60	Kuldová Bohuslava	50
Blahošová Růžena	75	Stříhalková Eva	50
Tyrner Václav	80		
Valná Jiřina	65	v Odolově:	
Gereg Adam	80	Dohnal Karel	65

Noví občani:

Anna Eliášová

Všem našim oslavencům přejeme mnoho životních úspěchů a hlavně zdraví do dalších let.

Rodným KRAJEM

Počátkem prosince vyšlo 21. číslo vlastivědného sborníku Rodným krajem. Na dvašedesáti stranách s barevným přebalem přináší sborník mnoho zajímavostí z kraje A. Jiráska, B.Němcové a bratří Čapků. Mimo jiné se vrátíme do Kostelce před sto lety, přes Úpu se vydáme po nové Boušínské lávce, s hercem Martinem Růžkem vzpomínáme na Kostelec. Velmi zajímavý je článek V. Jiráska: Hornické prapory v muzeu ve Rtyni v Podkrkonoší, nebo vzpomínka Věry Hartigové: Asta grog a další. K dostání je sborník v Muzeu bratří Čapků, ve stánku LIDKA a na obecním úřadě.

Služby veřejnosti!!!

Montáž - Údržba - Opravy - Revize:

Revize a kontroly elektrického ručního nářadí a elektrospotřebičů.
(vrtačky, brusky, pájky, točivé i vibrační stroje, prodlužovací šňůry, stroje s pohyblivým přívodem, domácí elektrospotřebiče)

Pavel Mach - ELMA

542 37 Batňovice 237

Tel/Fax: 0439/781114

0604/158879

Email: rychlost@volny.cz

Ve dnech 20. - 21.1.2001 proběhnou

závody psích spřežení.

Startuje se u chaty „Čepelka“, v sobotu ve 13,00 hodin, v neděli v 9,00 hodin. Pravděpodobná trasa je následující:

Chata Čepelka - Bílý kůl - Kolčarka, - Slavětín - chata Čepelka.

V průběhu závodů je třeba dbát zvýšené opatrnosti na trase, protože rozjeté psí spřežení se těžko zastavuje. Rovněž volně pobíhající psi by mohli způsobit újmu jak sobě, tak závodícím psům.

Všichni diváci jsou srdečně zváni.

Perčíková Monika 4. března

©

STUDÁNKA

zpravodaj obce Malé Svatoňovice; Vydává: Obecní úřad Malé Svatoňovice, Nádražní 105

tel. 0439/886 341; Odp. redaktor: ing. Monika Samková, PC zpracování: ing. Jindřich Hylmar,

Vydávání povoleno: č.j.: Kult.288/92/HB, toto číslo vyšlo: 20.12.2000, doporučená cena: 2,- Kč